

20.11.2023

Sisäministeriö

Lausunto luonnoksesta rajavartiolaitoksen maksuasetuksen muuttamiseksi

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta rajavartiolaitoksen maksullisista suoritteista annetun asetuksen muuttamiseksi. Luonnoksen mukaisesti asetusta Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista olisi voimassa vuosina 2024–2026.

Annettavassa asetuksessa tarkistettaisiin asetuksen ajantasaisuus ja asetuksessa määriteltyjen maksujen euromäärät. Euromäärät ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan poliisin suoritteiden ja virka-avun maksullisuudesta annettavaa sisäministeriön asetusta. Annettavan asetuksen säännökset vastaisivat pääosin voimassa olevaa asetusta. Asetukseen tehtäisiin eräitä teknisiä muutoksia. Asetuksessa myös säädettäisiin aiempaa tarkemmin maksuttomista julkisoikeudellisista suoritteista.

Valtiovarainministeriön lausunto

Valtiovarainministeriö puoltaa luonnoksen mukaisia muutoksia rajavartiolaitoksen voimassa olevaan maksuasetukseen.

Asetus olisi voimassa kolme vuotta eli vuoden 2026 loppuun saakka toisin kuin aikaisemmat maksuasetukset, jotka ovat olleet kaksivuotisia. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan kolmen vuoden voimassaoloaika voi olla perusteltua Rajavartiolaitoksen maksullisen toiminnan vakiintuneisuuden vuoksi ja hintamuutosten tarpeen ollessa vähäistä. Asetusta tulee kuitenkin varautua tarkistamaan sen voimassaoloaikana, mikäli maksujen perusteena olevat kustannukset tai muut asetukseen vaikuttavat osatekijät olennaisesti muuttuvat.

Asetuksen 3 §:ssä säädetään omakustannusarvon mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoittelusta. Tämänlaisia suoritteita ovat Rajavartiolaitoksen ilma-aluskalustolla, laivalla, veneellä, ilmatyynyaluksella ja muulla kalustolla suoritettua rajavartiolaista (578/2005) 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua kiireellistä sairaankuljetusta lukuun ottamatta meripelastuslain (1145/2001) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua pelastustoimintaan merellä kuuluvia kuljetuksia. Selvyyden vuoksi säännökseen lisättäisiin informatiivinen viittaus sairausvakuutuslain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneiden matkakustannusten korvaamista koskevasta taksasta annetun sosiaali- ja terveysministeriön

asetuksen (1337/2004) 3 §:ään. Muutos olisi tekninen, koska kyseistä asetusta on noudatettu 1.9.2016 alkaen sellaisten Rajavartiolaitoksen ilma-aluksilla suoritettujen kiireellisten sairaankuljetusten osalta, jotka Kansaneläkelaitos korvaa. Tekstilisäys asetukseen on valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan perusteltu.

Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuista suoritteista, joista voidaan periä omakustannusarvoa alempi maksu tai jättää maksu perimättä. Säännös olisi uusi, mutta valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan sen lisääminen on perusteltua ja se vastaisi vakiintunutta viranomaiskäytäntöä.

Muistioloonnoksessa on esitetty maksullisten suoritteiden kehitys vuoteen 2022 asti taulukkomuodossa. Lisäksi kustannusvastaavuutta on arvioitu tekstiosiossa. Julkisoikeudellisia maksullisia suoritteita ovat sairaankuljetukset sekä viisumit ja hätämerkkiluvat. Vuonna 2024 tulokertymäksi ennakoidaan yhteensä noin 400 000 euroa, joista sairaankuljetusten osuus on noin 350 000 euroa. Kustannusvastaavuus aluksilla suoritetuissa sairaankuljetuksissa vuonna 2023 on arviolta 65 %, ja ilma-aluksilla suoritetuissa kiireellisissä sairaankuljetuksissa arviolta 10 %. Viisumien osalta kustannusvastaavuus oli 97 %.

Rajavartiolaitoksen vuoden 2023 maksullisen toiminnan tulokertymä on arviolta 1 000 000 euroa. Rajavartiolaitoksen suorittamien sairaankuljetussuoritteiden määrien ja tulojen arvioidaan pysyvän ennallaan tai hieman laskevan. Viisumien ja muiden lupien osalta tulokertymän arvioidaan edelleen laskevan. Muistiossa todetaan, että aluksilla suoritettavien sairaankuljetusten omakustannushinnat tullaan päivittämään vuoden 2023 loppupuolella. Muistiosta ei selviä, milloin tätä tietoa voidaan hyödyntää hinnoittelussa, joten tältä osin muistioon pyydetään selvennystä.

Valtioneuvoston määräyksessä asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvalidikunnassa todetaan kohdassa 3.4.3., että maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on esitettävä valtiokonttorin antaman kustannusvastaavuuslaskelman laatimista koskevan määräyksen mukaisesti.

Vaikka rajavartiolaitoksen maksullisessa toiminnassa yksittäisen osa-alueen tuotot ovat alle 1 milj. euroa, olisi suositeltavaa, että asetuksen liitteenä olevassa muistiossa esitettäisiin valtiokonttorin määräyksen mukainen tunnuslukutaulukko, jossa myös kustannusvastaavuus sekä maksullisen suoritteiden maksukertymän ennakoitu kehitys olisivat sisällytettyinä.

Koska suoritteiden tuotto on vuositasolla alle 5 milj. euroa, ei maksujen vahvistamista ole tarpeen käsitellä raha-asiainvalidikunnassa asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvalidikunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM 0201; 3.1.2002, muut. 15.11.2012) kohdan 2.2.8. mukaisesti.

Asetuksen antamisen jälkeen se pyydetään toimittamaan tiedoksi valtiovarainministeriön budjettiosastolle (Kaisa Koponen).

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Budjettineuvos

Lauri Taro

VN/24414/2023-VM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: